

Fartyg

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Det finns många olika sorters fartyg. Vissa fartyg fraktar olika sorters last och vissa fartyg kryssar med människor som är ute och reser. Alla fartyg behöver dock hjälp av en motor eller vind i seglen för att röra på sig.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer. (SV åk 1–3)
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen för olika mottagare. Bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer. (SV åk 1–3)
- Teckning, måleri, modellering och konstruktion. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1–3)
- Kommunikations- och samtalsregler. Turtagning och talutrymme. (SV åk 1–3)
- Teckning, måleri och modellering. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.

ORD ATT FÖRKLARA

kraft

olja

stridsflygplan

”WALK AND TALK”

När eleverna har läst boken får de genomföra en ”walk and talk”. Dela in dem i par eller smågrupper och be dem att gå en runda på bestämd tid och reflektera över boken. Innan de går kan pedagogen ge lite tips på vad som kan diskuteras. Till exempel:

Vad tyckte du om boken?

- Vad var bra?
- Vad var mindre bra?
- Vad fastnade du för?
- Saknade du något?
- Vad kände du när du läste boken?
- Hur många fartyg får boken mellan 1–5, där fem är bästa betyg?

Återkoppla gemensamt när alla samlas efter promenaden.

MED ANDRA ORD

Dela in eleverna i smågrupper. Kopiera ordkorten på nästa sida och klipp isär dem. Lägg ordkorten upp och ner. En elev tar upp ett ordkort utan att titta på det och håller upp det i pannan. De andra eleverna i gruppen ska sedan ge ledtrådar så att eleven med ordet i pannan kan gissa vad som står på kortet. Sedan går turen vidare till nästa elev som tar ett nytt kort från högen.

propeller	motor
segel	vind
roder	last
hav	snurra
kraft	styra
flygplan	fartyg

TRÄNA MUNTligt BERÄTTANDE

Låt eleverna träna i par eller mindre grupper till en början. Berätta att de ska träna på att skapa en muntlig berättelse tillsammans. Är man ett par säger man varannan mening och är man fler kan det vara bra att använda till exempel en "talpinne" så att en person pratar i taget. Ge eleverna en början och be dem sedan att använda sin fantasi och fortsätta berättelsen.

En utmaning skulle kunna vara att göra en muntlig berättelse tillsammans i hela gruppen/klassen.

Olika "börjor"

- Det var en gång ett fartyg som ...
- Kryssningsfartyget var fullpackat med folk när det ...
- Stridsflygplanet landade med en duns på ...
- Det hade slutat blåsa och seglet ...
- Fartyget hade börjat sin resa från ...
- Vi hade kört på grund och stod ...

RITA ETT SEGELFARTYG

Det finns många vackra segelfartyg. Några har enklare, mindre segel och några har flera segel, som segelfartyget på bilden. Visa eleverna olika exempel på segelfartyg och låt dem sedan välja ett som de vill rita av. Berätta om tekniken att man skissar först genom att rita svagt med blyerts för att lätt kunna suddas och göra ändringar. När man är säkrare fyller man i mer markant.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad skapas i motorn?
I motorn skapas kraft.
2. Vad visar bilden?

En propeller.

3. På vilket fartyg har man stridsflygplan?
På ett hangarfartyg.
4. Vad behövs för att detta fartyg ska röra sig?

Det behövs vind.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Hur kan ett fartyg utan segel röra sig?
Motorn får propellern att snurra och då kan fartyget röra sig.
6. Varför behövs ett roder?
Rodret hjälper till att styra.
7. Vad kan ett tankfartyg ha som last?
Ett tankfartyg kan ha olja som last.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

8. Vad tror du kan finnas i lasten på ett lastfartyg? Skriv minst tre olika saker.
Eget svar.
9. Har du sett något fartyg i verkligheten? Berätta.
Eget svar.
10. Vilket av fartygen från boken skulle du helst vilja åka med? Motivera.
Eget svar.

ETT ANNORLUNDA KORSORD

